

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 rzd. svaki rodak. Oglasi od 8 redakih stoje 60 nb., za svaki rodak više 5 nb.; ili u slučaju opetovanja na pogodbe sa upravom. Novci se šljaju poštarskom napuniticom (asogno postale) na administraciju „Naša Sloga“. Imo, prezimo i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nezloga sve pokrvari“. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku.

Dopisi se ne vraćaju ako se i notiskaju.

Nobiljegovani listovi se neprimaju. Predplatn a poštarinom stoje 5 for., za soljako 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 za pol godine. Izvan carovine više poštarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nastri su u Via Farneto br. 1.

Glasovita interpelacija.

U sjednici carevinskoga vieća od dne 10. t. m. interpelirao je talijanski zastupnik Istre Bartoli sa drugovi ministra predsjednika o neredih dogodivših se prigodom zadnjih občinskih izbora prošloga mjeseca septembra u nesretnoj občini Pomjanu.

Dva mlada talijanska zastupnika iz Istre, Bartoli naime i Rizzi proslaviše se jur dne 2. julija t. g. prigodom prve svoje interpelacije, koju je tada okrstilo glasilo talijanske stranke „prvenci naših zastupnika“. Tom interpelacijom htjeli su opovrići činjenice, navedene u interpelacijah zastupnika Spinčića, stavljenih u carevinskom vieću dne 19. junija i dne 2. julija t. g. Htjeli su ocrniti naše svećenstvo, što je pripomoglo do njihove sramotne propasti prigodom zadnjih izbora fiducijara u Pomjanu; oklevetaše naše svećenike radi poznatih izgreda u Bujah, jednom riječi, htjedoše oprati sa talijanske stranke crnu ljavu, što no ju navukoše na sebe prigodom zadnjih državnih izbora u Istri. Namjera nije njim uspjela, jer se je kasnije dokazalo izjavami birača pomjanskih, da bijahu njihova imena od Talijana zlorabljena, a razprava protiv bujskim izgredekoma izpostavila je nevinost naših svećenika a krivnju bujske „inteligencije“.

Takav bijaše uspjeh „prvenci naših“ talijanskih zastupnika iz Istre, te se je moglo očekivati, da će biti drugi put oprezniji i da neće ići tako lahko na ljepak talijanskim časopisom iz Istre i Primorja. Al njim nedala mirovati prva slava, pa njim valjalo tražiti novih lovor-vienaca. I nadjoše ih u izobilju!

Povod drugoj interpelaciji dali su njim — kako rekosmo — najnoviji izgredi u Pomjanu. Našim čitateljem poznato je dostatno kako su rečeni izgredi nastali, tko ih je izazvao i počinio i kako bijahu usljed toga prekinuti oni izbori.

Interpelanti zasnovahu svoju interpelaciju na temelju dopisa i izvještaja, što no ih je donijela slavna „L' Istria“ o spomenutih izborih. Nu kako bijahu ta izvješća većinom izmišljena i tendenciozna, zlobna i izkrivljena, tako je izašla i interpelacija mlade gospode zastupnika posve neosnovana i netemeljita. Interpelanti oboriše se u prvom redu na vladinoga komesara G. Rebecka, zatim na naše čestito svećenstvo, pak na pojedino naše odličnjake i napokon na sve naše pristaše.

Vladinoga komesara tuže radi pristanosti u korist naše stranke; svećenstvo zbog agitacije prije i u vrijeme izbora; umirovljenoga pukovnika G. Descovicha, da je sva četiri dana izbora u dvorani agitirao za „hrvatsko-slovensku“ stranku a naše birače napokon, što su se, neimajući tobož izbornu pravu, u izbornoj dvorani zadržavali.

Što se tiče ponašanja vladinoga komesara prigodom onih izbora donasna „L' Istria“ službeni izpravak predstojnika gosp. komesaru, c. kr. kotarskoga

naime poglavara u Koprnu na njezina izvješća o spomenutih izborih, dotično izpravak na glavni dio glasovite interpelacije mlade gospode zastupnika. Kotarski poglavar izpravila dakako samo ono, što bijaše neistinitoga protiv njegovomu podređenomu činovniku rečeno, a kad bi bio zvan, da pobije i ostale izmišljotine interpelacije, nebi mu trebalo drugo, nego da objelodani izborni zapisnik.

Loša za interpelante sudbina je htjela, da ugleda njihovo drugorodjenče svietlo božje u istom broju porečkoga listića, u kojem se nalazi i službeni izpravak c. kr. kotarskoga poglavara. Na prvoj stranici „srijati“ se interpelacija, utemeljena većinom na osvadah i lažih proti vladinomu komesaru, a na trećoj stranici „blišti“ službeni izpravak, kojim se do temelja ruši umjetna zgrada gg. interpelanta. Pak da to nije „fiasco“? Ogrumni dapače „fiasco“.

Nema ju nesretni bijahu interpelanti svojimi navalami na naše svećenstvo, jer nisu mogli navesti proti istomu ništa drugo nego, da agitira za „hrvatsko-slovensku“ stranku. To pako nije kaznjivo, dapače svakomu slobodnomu državljanu dozvoljeno i prosto, dakle — — novi „fiasco“.

Isto tako dadu se lahko pobiti i ostale točke interpelacije, kao ona o spomenutom g. pukovniku, koji nije bio kroz sva četiri dana u izbornoj dvorani nego samo je d a n j e d i n i put; te o boravljenju naših običavnih neimajućih tobož izbornoga prava, u izbornoj dvorani itd. itd. al toga nam pobijati netreba, jer može biti svakomu jasno, da bijahu interpelanti izmišljeni ili izkrivljeni izvještaji talijanskih časopisa Primorja, napose onimi porečkoga listića, zavedeni il nasamareni.

Tako se eto pr-laviše talijanski zastupnici Istre i po drugi put svojimi glasovitimi interpelacijami, a buduć pako da „do tri puta Bog p o m a ž e“ to želimo mladoj gospodi interpelantom, da bi se čim prije i po treći put ovako svečano i sjajno proslavili.

Izborna kretanje.

Iz Poreča, gdje su birali d. o 19. t. m. fiducijare, stiglo nam vijesti o nečuvjenih jošto grozotah. Svi napori, sva nastajanja i silan novac talijanske gospode, da provare i podkupo naše birače, nepomoglo ništa. Naši provirni birai ostadoše čvrsti kao pečina usred usurbkana mora. Prijetnje, nasilja i novac nedjelovaše na nje. Kad nepomogloše Talijanom ta nasilna i gnjuena sredstva, utekoše se k najogavnijoj provari. U izbornoj komisiji zajedali su sami Talijani. Kao vladin komesar nadzirao je izborni čin c. kr. kotarski komesar Gironcoli. U izbornu dvoranu nije smio nitko nego birači i to samo jedan po jedan. Pravo imajućih glasa bijaše u izbornoj listini oko 350 običnara. Okolo 2 sata poslije podne predano bijaše oko 315 glasa. Od ovih pripalo je hrvatskoj stranki preko dvie trećine, dakle gotova pobjeda. Da, pobjeda na papiru, al je imalo

inače izpasti. Videći Talijani, da njim nije nikako moguće poštenim i zakonitim putem predočiti, latije se grde prevara, nečuvjena nasilje. Stadoše naime vući u izbornu dvoranu porečko fakino, mladaž, staros, u obće svakoga, koji je htio glasovati i tim koju forintu zaslužiti. Glasovalo je više dječaka izpod 16 godina; Glasovalo je sedam gradjana neimajućih pravo izbora, trinaest puta. Gradski panduri pobrali su sve što je bilo po krčmah, ulicah i trgovih pak je zavukli u izbornu dvoranu. Kad se je tako promoglo hrvatske birače za dva ili tri glasa, proglasila je „slavna“ komisija, da je izbor gotov i da bijahu talijanski fiducijari izabrani. Sada neka si svatko sam pomisli kako je bilo pri duši našim čestitim biračom.

Kako se glasa uvidjelo su napokon i sami vodje talijanske stranke, da su prodaleko zašli. Pogovara se naime ovdje u Trstu, da je odnno više glasova nego li bijaše u izbornoj listini nasnađenih birača. To je vrlo lahko, dapače jedini tumač kako su mogli Talijani „ajajno“ pobediti. Pucili su naime glasovati porečku fakinad neobaziruć se na broj birača unesenih u izbornu listinu. Tim se — bi reč — sami ulovili u zanku.

Doznajemo konačno, da je c. kr. kotarski kapetan vitez Elusohogg obavijestio tršćansku vladu, da se je komisija „p o m u t i l a“ u brojenju glasova, te da je zamolio ietu, da odredi nove izbore za onu občinu, koji da će biti budućeg ponedjeljka t. j. 28. t. m.

Postupak „slavno“ izborne komisije u Poreču razjasnjuje nam i sljedeći brzoglav, što ga primismo od prijateljske ruke: „Povodom da su u Poreču dva gradjana glasovala i da je hrvatskim fiducijarom komisija jedan glas manje brojila, da je upravitelj kotara vit. Elusohogg obavio, da je jednako glasova za oboje i već rano utarak naredio za p o n e d e l j a k a 28. t. m. novi izbor. Nije li to igra sa narodom? Gradjana glasovalo je s e d a m, a koji svi tri n a o s t puta bili pripadnici k glasovanju. Nasvojem mjestu će se svjedoci potvrditi to kao i mnogo više drugih nejdola. Dakle? „Vidit ćemo“.

U Vrsaru biralo se dne 20. t. m. ali nam nije do ovog časa poznat uspjeh. Biti će se po svoj prilici biralo kako i u Poreču il Miljah, jer su naši dobro pripravljeni bili i jer bijaše i sama izborna komisija posve u talijanskih rukuh.

Brzobjav iz Pazina 22. t. m. o izboru u Vrsaru glasi: Izbor fiducijara u Vrsaru dne 20. t. m. obavljen onako kao u Poreču.

U Motovunu izabrano je dne 21. t. m. 9 naših fiducijara sa 147 glasova proti 3 protivnička glasa. Slava našim krlnim Motovuncom!

U Višnjani u izabrano bijaše juđor dne 21. t. m. 8 naših fiducijara nakon žestoke borbe sa 193 glasa proti 82 talijanska glasa. Živili naši dični Višnjanci!

Izbori fiducijara u Oprtlju imali su se obaviti 15. t. m., nu kako doznajemo kasnije — prenećni bijahu na dne 28. t. m. Iz najpouzdanijeg izvora doznasemo, da je tamo našim pobjeda osjegurana nadogodi li se ono, što se je dogodilo kod izbora u Poreču. Izborna komisija biti će u talijanskih rukuh, te se može svašta očekivati, osobito pako pošto je Oprtlj u porečkom političkom kotaru.

Izbor fiducijara u Miljah. Istoga dana a skoro na isti način obavio se je izbor fiducijara u Miljah. Naš izvjo-

stitelj javlja nam, da su se i tamo dogodjale nečuvjene nezakonitosti. Naši birači držali se upravo uzorno, kojih je bilo u 2 sata poslije podne 75, dakle odlučna većina. Na to dovedoše protivnici radnike i fakine i neimajuće pravo glasa iz arsonah, ter svi glasovaše za talijanske predložnike. Fakinad vikala je u izbornoj dvorani našim biračom na sav glas: „Fuori i Croati!“ Videći naši birači, da je nemoguća svaka borba a takovimi protivnici, da neima govora o slobodi izbora, da su u pogibolji života, ostavioše skandalizirani izbornu dvora. Župnika G. Notara, napala je biosna svietina na ulici. Vladin komesar c. kr. kot. tajnik Lukes, da se je ponašao pristrano na korist Talijana nagovarajuć naše birače, da glasuju za talijanske predložnike i karajuć ih što glasuju „nezahvalnici“ proti onim, koji ih tobož podpomažu. Našim biračom uzkratiše pravo glasa, čak i takovim, koji plaćaju do 50 for. poroza a jednomu dapače, koji bijaše od naših predložjen za fiducijara.

Pošto se naši birači odlučije proglasila je „slavna“ komisija uspjeh izbora t. j. da su talijanski fiducijari izabrani sa jednim glasom većine. Da je vriedio zakon i da se je komisija držala izbornu listine — pa kakva ona bila — naši bi bili fiducijari izabrani bar sa 30 glasova većine.

Medjutim svaka sila do vremena a mi pišemo i ovu istarskim Talijanom na rabač uvjeravajuć ih, da će se za njihovo nasilje doznati i izvan Istre, te da ćemo tražiti lioka ondje, gdje još vlada reč i zakon. P. S. Vidi viest „Izbori učitosti u Miljah“.

Izbor fiducijara u Pomjanu. Glasovita interpelacija talijanskih zastupnika u Boču, temeljeća se na izmišljotinah i lažih, postigla je barem to, da bijaše izbornu mjesto za izbor fiducijara preneseno iz središća obćine, iz Pomjana u maleno selo od trih kuća — u Gasen, koje leži nedaleko Koprta tako, da budu mogla kopenska gospoda po miloj volji agitirati, varati i šarati, a da se nobudu imali bati opravdanog gnjeva naših birača. Kano u svemu tako njim se zadovoljilo i u tomu. Bogu hvala!

Izbor fiducijara za tu občinu ureden je za 4 dana; započeo je u utarak dne 20. t. m. a svršiti će u potak dne 23. t. m. Prvog dana nadglasovaše u naši birači talijanske prodance za 45 glasova, a bude li se izborna komisija ikoliko držala zakona, pobediti će naši predložnici, kojih je za tu občinu 13.

Prijatelj nam javlja iz te obćine, da su Talijani svojim obćinimi „karocami“ prvoga dana pravili slabe poslove, jer njim nehtjedoše naši kmetovi-birači u isto sjesti, već su se radje pješko lomili po nepristupnih skoro putovih 3—4 sata hoda.

Upozorujemo naše prijatelje, da budu na svo pripravni jer će Talijani zadnji dan kušati i najogavnijimi sredstvi predočiti ili izazvati nered. Pozor dakle!

Izbor fiducijara u Dolini i Dekanib obavio se u najboljem redu. Protivnikom je tamo smrđilo pokazat nos, jer bi bili: naši bez dvojibe ono, čega nobi bili tražili. Izabrano je u svemu 27 fiducijara t. j. 15 u Dolini a 12 u Dekanib, sve čestitih i poštenih Slovonaca, koji će kao jedan muž dne 20. t. m. glasovati za narodnoga kandidata. Živili Dekanici i Dolinici! —

O izboru u Kortah (Izola) govorimo na drugom mjestu, na koje upozorujemo naše čitatelje.

U Koprnu izabrano je 6 talijanskih fiducijara, koje nasilje prilog službenog

